



U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 5. 11. 2024 | Strana 1 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Reprodukční chirurgie ve VFN na vzestupu. Onemocnění ženských orgánů není konec šancí na otěhotnění!

Trendem posledních let je odkládání těhotenství do pozdějšího věku. S věkem klesá nejen plodnost žen, ale zvyšuje se i riziko onemocnění reprodukčních orgánů. Endometrióza, adenomyóza a myomy jsou nejčastější nemoci, kvůli kterým ženy dlouhodobě trpí bolestí a ztrácejí naději na zdravý život. Potíže se týkají více než 30 % žen v reprodukčním věku, na vině je často nedostatečná diagnóza. Experti z VFN výrazně posouvají možnosti léčby zajištěním komplexní péče prostřednictvím vysoce specializovaných center Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN. Unikátní chirurgické zákroky ročně pomůžou stovkám pacientek k vlastnímu potomkovi. Léčbu adenomyózy pokrývá VFN stoprocentně a stále častěji využívá moderní robotickou operativu.

Reprodukční chirurgové z VFN udávají směr oboru v ČR

Nejen na onemocnění reprodukčních orgánů se ve VFN již přes 30 let specializuje gynekologická endoskopie, která se postupně rozvinula v operační obory minimálně invazivní chirurgie a reprodukční chirurgie. „*Gynekologická operativa umožňuje ženám nejen zachovat šance na fertilitu, ale v mnoha případech je také výrazně posílit,*“ říká prof. MUDr. Michal Mára, CSc., vedoucí Centra pro minimálně invazivní chirurgii Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN a doplňuje: „*Ženám často ušetříme nadbytečné operační výkony nebo naopak pacientky směřujeme k radikálním operacím, pokud začnou převažovat nádorová rizika. I náročné operace lze provést miniinvazivně, laparoskopicky či roboticky.*“ Mezi nejčastěji prováděné výkony patří chirurgické odstranění myomů, resekce endometriózy a laparoskopické hysterektomie. Ročně reprodukční chirurgové odoperují více než 1500 pacientek. Unikátní pracoviště vyhledávají ženy z celé republiky i zahraničí, pacientky s komplikovanými potížemi sem odesílají také samy gynekologické ambulance a kliniky z ČR.

50 % pacientek s endometriózou má problém otěhotnět

Endometrióza je nejčastějším gynekologickým onemocněním žen v reprodukčním věku, potýká se s ní 10 % žen. Dochází při ní k poškození buněčných spojení sliznice děložní, poškozené buňky infiltrují svalovinu dělohy nebo se dostanou i mimo ni. Vzniká zánět a jizevnatá a nemocná tkáň, která způsobuje potíže. I když se jedná o nezhoubné onemocnění, výrazně ovlivňuje kvalitu života pacientek. „*Endometrióza je poměrně heterogenní onemocnění, objevuje se na mnoha orgánech od nejméně závažných forem a nálezů s minimálním rizikem komplikací, až po těžká orgánová postižení jako jsou adenomyóza nebo hluboká infiltrující endometrióza. Těžší formy nemoci jsou spojené s pánevní bolestí, mimořádně bolestivou menstruací a silným krvácením. Polovina pacientek s endometriózou má problém spontánně otěhotnět, způsobuje tedy sterilitu,*“ upřesňuje doc. MUDr. Michael Fanta, Ph.D., vedoucí Centra pro diagnostiku a léčbu endometriózy Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN. Specializované centrum je jedním ze dvou



U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 5. 11. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

největších v ČR, ročně odoperuje přes 200 pacientek s endometriózou a koncentruje nejkomplicovanější případy tohoto onemocnění. Zajišťuje komplexní diagnostickou a léčebnou péči díky multioborové spolupráci v rámci VFN a provázanosti expertních center s oddělením minimálně invazivní chirurgie přímo na klinice. Jako jediné pracoviště v Praze a středních Čechách využívá pro operace endometriózy robotickou chirurgii.

Adenomyózu obvodní gynekolog často neodhalí

I když je adenomyóza (endometrióza děložní svaloviny) nezhoubným onemocněním, její projevy často výrazně ovlivňují kvalitu života postižených žen. Je provázena silnou a bolestivou menstruací a pokud je spojena s hlubokou infiltrující endometriózou, může být také spojena s bolestivými pocity při stolici a při pohlavním styku. Nesprávně a nedostatečně léčená adenomyóza může ženu připravit o možnost otěhotnět. *„Problém je, že je toto onemocnění často přehlížené, nedostatečně diagnostikované, ultrazvukově často přehlédnutelné, řada obvodních gynekologů ho podceňuje. Adenomyózou přitom trpí až 30 % žen v reprodukčním věku a celosvětově je endometriózou a adenomyózou postiženo až 200 milionů žen,“* vysvětluje MUDr. Kristýna Hlinecká, Ph.D., vedoucí lékařka lůžkového oddělení Minimálně invazivní chirurgie Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN. V případech přetrvávajících potíží je proto důležité navštívit specializované centrum.

Unikátní operace vrací možnost na donošení potomka

Léčba adenomyózy probíhá pomocí hormonální terapie, ta ale léčí pouze symptomy onemocnění. *„Ženám s adenomyózou ve fertilním věku nabízíme operaci, při které odstraníme co nejvíc nemocné tkáň tak, aby dělohu šlo zrekonstruovat a žena mohla donosit miminko. Pokud má žena již splněné své reprodukční plány, tak je řešením hormonální tělísko či odstranění dělohy,“* doplňuje MUDr. Hlinecká. Po operaci lékaři doporučují ženám otěhotnět co nejdříve, aby se onemocnění mezitím nevrátilo či více nerozšířilo. *„Odoperovali jsme již okolo 50 žen. Po cytoredukční resekci adenomyózy otěhotní 50–60 % žen, 80 % z nich miminko úspěšně donosí, a to je v případě adenomyózy velké číslo,“* uzavírá MUDr. Hlinecká.

Přelomová studie REAdME ukotví úspěšnost léčby

Na Klinice gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN momentálně probíhá studie REAdME, která se zaměřuje na pacientky s endometriózou, myomatózou a adenomyózou. *„Pokud prokážeme, že pacientka po operaci skutečně lépe otěhotní, bude to velký průlom na poli reprodukční chirurgie. Cílem studie je definovat receptivitu endometria. Chceme zjistit, jakým způsobem onemocnění reprodukčních orgánů ovlivňuje schopnost děložní sliznice přijmout embryo. U pacientek, které odoperujeme sledujeme, zda se tato schopnost po zákroku mění k lepšímu. Cílem studie je definovat co nejpřesnější algoritmus a postup léčby,“* popisuje prof. Mára. Lékaři do studie stále nabírají nové pacientky.



U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 5. 11. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Tru-cut biopsie zpřesňuje diagnostiku a odhaluje vzácné nádory včas

Nálezy ve svalovině děložní jsou většinou nezhoubné a neohrožují život pacientek (myomy, adenomyóza). Vzácně, u 1 až 5 žen z 1000 odoperovaných, se však může objevit i zhoubný nádor, děložní sarkom. Prognóza děložního sarkomu není příznivá, a tak je zásadní včasná a správná diagnostika. „Vyloučení zhoubného nádoru by mělo vždy předcházet laparoskopickému zákroku, myomektomii či resekci adenomyózy, protože tyto zákroky mohou riziko šíření nádoru zvýšit,“ upozorňuje MUDr. Hlinecká. Pro zvýšení šanci na včasnou diagnózu nově volí odběr diagnostického vzorku tkáně pomocí tru-cut biopsie. Tato minimálně invazivní metoda je již součástí standardních diagnostických postupů v Onkogynekologickém centru VFN a zásadně urychluje a zpřesňuje informace o onkologické povaze nálezu. „Na základě výsledků je možné naplánovat adekvátní, onkologicky bezpečný a případně minimálně invazivní chirurgický zákrok. Včasná informace o histologické povaze nádoru je stěžejní zejména u pacientek plánujících těhotenství,“ vyzdvihuje metodu MUDr. Hlinecká. Pracoviště aktuálně připravuje mezinárodní, multicentrickou studii MYSTR zaměřenou na odebrání vzorků pomocí tru-cut biopsie u pacientek s podezřelým ultrazvukovým nálezem v děložní svalovině. Cílem je zařadit metodu do standardních postupů v diagnostice co nejdříve i zde.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.herbankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074